

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Gemitus Compeditorum; Sive Tentationes, Quae Frequentius Adoriuntur Religiosos, Et A Perfectione Impediunt

Kessler, Nicolaus

Coloniae, 1677

VIII Gemitus. Ingemiscit, quòd Melancholia vexetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46734](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46734)

6. Considerabo fœditatem carnis, brevî futurum in cadaver scatens vermibus, bufonibus, serpentibus, hoccine concupiscis, huccine adhinnis caro?

7. Cibum potumque moderatè sumam, utpote incentiva hujus sceleris, si intemperanter usurpantur.

8. Cùm de fide sit, quòd caro & sanguis Regnum Dei non possidebunt; infernales pœnas mihi præfigam, easque frequenter meditabor.

G E M I T U S V I I I .

Quòd Melancholiâ vexetur.

NEMO mea vota, gemitus & suspiria novit, nisi tu Deus, cordium scrutator, quantis obruar fluctibus, quantis premar angustiis: tibi se pandit cor meum Deus meus. Vide Domine afflictionem meam, & erue me; Ah si sic mihi futurum erat ut quid profuit, vixisse in claustro inter tot Spiritûs angustias? & quid moror?

Conquerar, an fileam? justas habet iraquærelas, tu, qui nosti corda omnium, &

scis priusquam fiant, quid est, quod modò
 confusio operiat faciem meam, cæteris in-
 te sperantibus & gaudentibus : siquidem
 rædet animam meam vitæ meæ præ tri-
 stita; mille Ideæ mentem exagitant, nec
 sinor vivere in iucunditate cum servis
 tuis; fastidium generant meditatio, &
 omnia exercitia spiritualia; tolle quæso
 animam meam; nec enim vivere poterit
 in his conflictibus, sicine ego, qui prius
 consolabar alios, in omnibus promptus
 & alacer, amodò reptabo in imis, labo-
 rans inaniter, quasi aërem verberans, fa-
 ctus andabata, qui prius antepilanus e-
 ram: dejicitur in me Spiritus præ mæro-
 re animi; attende Domine dejectionem
 meæ infirmitatis, & si quid potes, potes
 autem omnia, adjuva imbecillitatem
 meam: Ergone complexionis serviet Spi-
 ritus, anima corpori, tu qui nōsti Domi-
 ne quòd:

*Mens bona cum cupiat, facit id tamen ipsa
 quod odit.*

*In lachrymis servit, prosequiturq; grave.
 Et*

Et aggravata est insuper auris tua, ut non exaudias me pro hac afflictione mea, qui tam diu exspectans exspectavi, scio quidem quia justus es Domine in omnibus viis tuis, & quæcunque mihi evenire permittis, iusto iudicio facias, quia non iniquus es, qui iram inferis, video, quia castigas me in iudicio, ne mihi videar innoxius, ne elevetur cor meum super fratres meos, quos indiscretus, quasi imprudentes & minus sapientes taxabam, confundens simplices, & iudicans malè innoxios, sed & id non ignoro, quia grande tibi non est, ut consoles me, & si fortassis nubem tibi opposuit iniquitas mea, ne transeat ad te oratio mea: Ecce paratum cor meum, modò humiliari sub potenti manu tua, nec dicam ultra quod mundum sit cor meum, non sapiam plus quàm oportet, quin potius verebor omnia opera mea tantummodò auxiliare afflicto, ne contrister sicut & cæteri, qui spem non habent, aut nimiam cordis angustiam constricti impatientes

in tribulationibus clamant, recede à nobis; da delicti mei veniam, da spem & fiduciam, ut relevatus Spiritus in corpus refundat gaudium exuberans. Dedit O Domine, dedit jam vexatio intellectum, cessent, nec ultrà me teneant torsiones, & dolores; En agnosco plagam cordis mei cum metu, & reverentia, confitens justum esse, subditum esse Deo. Ostende lucem miserationum tuarum, reduc me de abyssis tenebrarum, justitiæ & mœroris, ne ultrà contenebrescat cerebrum præ multitudi-
ne & impetu phantasmatum.

Respondet Christus

Afflicto.

Nonne si malè egeris, peccatum tuum præ foribus est? quid te impedit, quò minus mihi servias cum jucunditate cordis, quàm imperfectio tua, quia incurvatum est cor tuum, nec confidis in me? lætus esse desideras, sed non secundùm faciem Sanctorum: frui vis temporali gaudio, sed non sic: intrare te oportet in gloriam,

riam, per multas tribulationes, & tentationes: Et tantò magis compellendus; quantò te magis erigis contra voluntatem Divinam. O si tu obedires simpliciter tuis à Deo ordinatis Superioribus, nec alienis: occupareris cogitationibus, & actionibus; quam facilè alleviaretur pondus, quod te premit, hæc est conditio omnium filiorum Adæ, qui gradiuntur itinere suo, ambulantes juxta voluntatem cordis sui, non item filiorum Dei, qui nihil minus, quam suam exequuntur voluntatem.

Deest tibi insuper sancta simplicitas, suspicionibus nimium es intentus, hinc oppletur cor tuum inducens melancholiam, radicem pessimam, & multorum vitiorum matrem, quam si arcere cupis, aut expellere, erige mentem ad æterna, disce facere voluntatem alterius, mentem inflecte, renitentiam compeſce; sic tibi mensura securam erit, quasi jure convivium; sic fruëris pace optata, nec tibi, nec aliis existes molestus, otium præterea devota, & potiùs mentem indefinenter ad saniora

applica, præsertim ex obedientia susceptas operationes, ita tamen, ut facias & cum intensione aliqua, & simul cum iucunditate, quod sanè difficile tibi non erit, ubi expenderis & meritum inde hauriendum, & conformitatem cum divina voluntate quam ego 33. annis exultans, ut Gigas ad currendam viam mandatorum Patris mei, & operandam salutem tuam explevi: sed cautum te volo, ne miscearis cum scurriliter agentibus ad relevandum mentis mœrorem, qui error uti multorum est, ita à dæmone profectus plerumque peior est, quàm ipsa tristitia, proinde cavendus, utpote qui magis elongat à me. Lætificet te potiùs vitæ futuræ felicitas, gaudiorû immensitas quam præparo diligenti tibi; non tamen te scandalizet gaudium multorum, nec enim semper id verum est gaudium, sufficit tibi testimonium internum, quòd conscientia te non arguat, & voluntas propria non regnet in te; volentes namque gaudere forinsecus, facilè evanescent, quia radicem

ceim

cem non habent securæ conscientiæ. Sic è contra dicitur, *non contristabit iustum, quidquid ei acciderit*; modò considera, an justus sis, an rectè ambules, an non te vincat amor proprius mentis invidia, appetitus honoris, prava de aliis suspicio, hæc enim sunt, quæ impediunt cordis pacem, nec unquam jucundè vives, si secundùm carnem vivis, & amorem proprium.

Observatio.

PLures sunt tristitiæ, & mœroris causæ, quas longum esset enumerare. Unde cunque oriatur hæc tristitia, multorum malorum tam animæ, quàm corporis radix est, miseram animam trahens ad scrupulos, suspiciones, furores, & odia, innumerarum ferè tentationum fomes, iis, quibus ex mala complexionis intemperie, vel certè destructione aliqua, & læsione pectoris, id malum accidit, mederi, si possum conabor, vel ne fiat, impedire tentabo.

Sum-

Summoperè cavendum, tantò magis quidem in junioribus, quantò minùs illi dexteri ad arcendas cogitationes, vel expellendas, vel discernendos spiritus. Hinc primò omnium attendendum, circa quid versentur eorum cogitationes, maximè NB. Tempore somni : recurrent enim, quæ interdiu voluerunt, ibique dæmon plùs allaborat, ut detineat incautos.

Secundò quærendum an fortassè nimio affectu, aut metu trahantur ad aliquam actionem, qualis qualis illa sit, nequaquam est concedenda, præsertim si sit cum intensa quadam mentis cogitatione, & continua.

Tertiò : contingit in novellis, ut currere velint in via Dei, quibus frænum injiciendum, ne præcipites agantur, ita compertum in pluribus, qui Dei excubias de nocte agunt, ut post Matutinas in Ecclesia solutas, ipsi perstiterint in oratione, & cælestium meditatione, sed docuit effectus, quales effecti, qualiter destructi in corpore, vel capite, priusquam res innotuit.

tuit. Horum ergo duo sunt genera, vel sunt optimæ indolis, tractabiles ut cera, prompti ad omnem obedientiam, & hi facile amoventur, dummodo innotescat secreta actio. Alii sagacioris ingenii, vel certè astutioris indolis ad passiones & iudicia temeraria proclives, hi difficiliùs amoventur, ita ut acquiescant totaliter, quousque experiantur inobedientiam in destructione capitis. Isti sanè patent dæmonio meridiano & maximis periculis, quia non nisi instinctu dæmonis aguntur, carentes religiosâ simplicitate, quibus Deus (faxit id Deus) expertos, & spiritûs discretionem pollentes Magistros ordinet, qui eos vel exturbent è Religionibus, vel certè noverint & expiscari, & confringere superbiam fluctus. In his enim semper videbis prævalere spiritum superbiam, pleni sunt passionibus, & ad minima commoveri solent humiliationis impatientes, cæteros despicientes, solùmque respectu humano, ut Superiori placeant, ducti.

Q si isti nossent, quàm ad modicum
utilis

utilis esset hæc exercitatio exterior quam non præcessit humilitas, & amoris mortificatio. NB. Hic enim amor pessimus abundat nimium in illis. Ah! quot numerari possunt, qui hoc seducti spiritu, dum corporis solum mortificationes sunt sectati, sine scitu & permisso Superioris, & Magistri destructi in corpore & anima, melancholicis agitati phantasmatibus, somno privati, & ad spiritualia facti inepti, fodere sibi cœperunt cisternas dissipatas, ad consolationes externas delapsi, dum necessitati, & destructæ complexionis subvenire volebant, spiritum extinxerunt, devotionem omnem, & fervorem perdiderunt, facti nugaces, Gerones, Critici, & Crotali, dissoluti, exiguum cæteris confratribus exemplum ædificationis præbuerunt.

Alii verò insistentes proposito semel cœpto amisso discretionis clavo, vel spei, vel fiduciæ anchorâ ad scrupulos deveni, & sibi & aliis intolerabiles extiterunt. Alii ad odia, furores, audaces insultatores,

tationes, quibus carcer pro freno, pro
prandio flagella adhibenda fuissent, &
forent, ut inquit S. Theresia, & quantò
citiùs, tantò illis utiliùs. Adhibeant qui
volunt oleum lenitatis, clementiam, &
melle dulciores, exhortationes, novum
quid, & miraculum reputent, si redierint
ad cor; mihi sanè conclusum est, tales si
refractarii fuerint, tui erunt ordinariè,
nunquam redituros ad sanio rem men-
tem, nisi per verbera, & jugum durissi-
mum, quod experta S. Theresia, non veri-
ta fuit, vel indiscretionis notam, vel incle-
mentis famam; *Audacter*, inquit, *post accu-
ratam earum*, (de Monialibus enim loqui-
tur) *descriptionem, verberibus etiam, &
carceribus diuturnis castigandas*: Non
scriberem tam multa de meo cerebro in
hoc gemitu, si legissem antea, prius-
quam de his modò scribere cœpi, aut
certè descripsissem ex illius scriptis, quia
video lumen discretionis divinum in ea
expositione, & ex toto conveniens
cum experientia. Legat, obsecro
Superior,

Superior, qui talibus dirigendis est præfetus, in *lib. fund. mon. Cap. VII. de Melancholicis*, & reperiet plura, quæ ego omitto.

Ah ! quàm multis nocuit clementia, quàm multos ea perduxit in sensum reprobum, qui permitti agere pro libitu, insurgere in Superiores verbis mordacibus, contumeliosis, &c. aliud tamen est de filio, de Religioso, qui ubi transierit tempestas, noverit se humiliare, deffere delictum, &c. Tunc enim videtur procedere magis ex humore peccante, & malo affectu, quàm voluntate prava quod facile adverti poterit, si dum intervallis lucidis fruuntur, habeant voluntatem promptam ad obedientiam, quieti, pacati, in aliorum defectus non nimis oculati, defectus suos, & audiunt & agnoscunt : secus, ubi compertum fuerit, & contrarium, nocebunt leniora ; proderunt autem plurimùm flagra, panis, & aqua : interea tamen nunquam cessandum à studio reducendi eos ad agnitionem, sed tamen cavendum, ut,
fi

si forsan in uno objecto plus hærent, ex
cujus memoria lumen rationis eisdem ob-
nubiliatur, pro tunc de eo non fiat men-
tio, sed solum in genere peccati, odii, invi-
diæ, & judiciorum temerariorum gravi-
tas monstretur; perquæ novissimorum
memoriam expugnetur: Et notandum,
quòd frustrà in his hominibus tentatur
inductio amoris Dei & ejusdem excellen-
tiæ, nisi præcedat timor servilis inferni,
vel metus verberum, & pœnarum, nec
enim potest vinum novum mitti in utres
veteres, sed novos: Item suadendæ Con-
fessiones crebræ, & Communiones, si di-
sponi possunt ad hæc. Verùm misera est
nonnunquam hominum istorum condi-
tio; confitentur libenter, & frequenter,
sed eheu motivum est futile, vanum imò
malum, utpote procedens ex spe vel libe-
rationis, vel mitigandæ pœnæ in cibo &
potu ad quod ipsi prò nimium afficiun-
tur, utpote carnales, ventri plus quàm
menti dediti; hinc gratiam divinam rarò
valde promerentur his suis exercitiis spiri-
tualibus.

Quæ

Quæ hæcenus commemorata sunt, non facile contingunt noviter professis, si paulò rigidius habiti sunt in Novitiatu: reverentur enim adhuc Magistrum, cui saltem ex timore obediunt, & obsequuntur, nec se hîc audet exerere moribus: verùm ubi sibi relinquuntur, vel negliguntur, malum crescit etiam in junioribus, sed ordinariè ferè cum coëtaneis, & comprofessis, adversus seniores enim non facile insurgunt, nisi plùs æquo iis familiares essent effecti, quæ familiaritas pareret contemptum. Principiis ergo obstandum, vel maximè in hoc, ut quàm primùm advertitur inrositas, aversio, & zelus amarus, inquietæ cogitationes tumoris, invidiæ, vindictæ, applicetur remedium. Incipitur autem à verbis contentiosis, mordacibus, & punitivis, & tunc protinus ad amabilitatem, & necessitatem charitatis agnoscendam perducantur, vel terreantur odii &c. vitiorum absurditatibus &c. si refractarii, & contumaces existunt in exhortationibus suscipiendis,

cipiēdis, protinus ad pœnam procedatur, æmulo interea, id est, contra quem concitantur, præmonito, ut se benignum, patientem, & charitate succensum exhibeat. Si recusant ista, graviora minanda, si expleant, miscenda verba dulcia, quæ emolliere possint, & persuadere, ut contrarios actus voluntariè suscipiant, frequenter communicent, adhibitis continuis pharmacis acopis, & vomitivis, quousque actus quosdam heroicos humilitatis coram iis faciant, quos tantò pere averfantur. Quòd si Superiores impetraverint, spem habeant de victoria per bonitatem divinam, quæ neminem vult perire, sed omnes ad agnitionem sui venire. Fiet enim errore agnito, & accidente divinâ gratiâ ea patiantur ab aliis, quæ prius sibi impossibilia credebant, imò quos nec vultu hilari intueri valebant, modò parati etiam pedes osculari. Plura vide in gemitu sequenti de Antipathia.

Refer-

Reformatio per proposita,

1. **E**Xcutiam me ab omni eo, quod Deo displicet, conscientiam inquinat, & inquietat.

2. Semper enitar ad perfectiora, & voluntatem Superioris indagare & sequi conabor.

3. Radicem malam, si fortè est, fortiter investigabo, & excindam adjunctus consilio, & instructione Magistri Spiritualis.

4. Fidem & Spem, ut anchoram tenebo, credens firmiter Deum scire omnia, mihi que velle optimè, nec enim nocebit adversitas, cui nulla dominatur iniquitas.

5. In oratione omnem intensiorem, vim & violentiam evitabo, quin potius mentem suaviter elevabo, sciens & credens pro certo, primum esse à diabolo, posteriùs secundùm Dei voluntatem.

6. In genere omnes extortos affectus evitabo, unde & spiritus extinguatur, anhelitus

helitus intercipientur, & caput læditur.

7. In meditatione singulariter attendam, ne præventus cogitationibus & phantasmatibus illis indulgeam, quin potius actus fidei, spei, humilitatis, charitatis &c. suavissimè exercebo.

8. Otium summoperè evitabo, præsertim dum ingruit tristitia caliginosa, utpote nutrimentum morbi hujus pessimi.

9. Mentem serenare semper conabor. NB. non parùm juvat hoc, dum dormiendum est, & tristibus idæis cateroquin impediri solet, lætum aliquid, & quæ exhilarare mentem possunt, volvendo, v.g. tacitè cantando, sine sono tamen melodiam aliquam suavem & jucundam.

GEMITUS IX.

Quòd nimis grave videatur, confratres, vel confratratrem videre, moribus tam contrarium, & natura inconvenientem.

Domine, Magister optime, qui multus es in miserationibus tuis, durum mihi

F

est